

SOMERON KAUPUNGIN KOULUKULJETUSOPAS



Koulukuljetuksia koskevat periaatteet 1.8.2015 lukien

Sisällysluettelo

Perusopetuslaki 32 §	3
Yleistä	4
1. Kuljetusten myöntämisen perusteet	
1.1. Koulumatkan pituus	5
1.2. Koulumatkan vaarallisuus	6
1.3. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	7
1.4. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat	8
1.5. Muut kuljetettavat = maksullinen koulukuljetus.....	8
2. Koulukuljetusten järjestämisen periaatteet	
2.1. Kuljetusmuoto	9
2.1.1. Koulumatkakustannusten korvaus huoltajalle	10
2.1.2. Esiopetuskuljetuskustannusten korvaus huoltajalle	10
2.2. Kuljetuksen odotus	11
2.3. Kuormitussäädökset	11
2.4. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	11
3. Kuinka koulukuljetusta tai korvausta haetaan	11
3.1. Perusopetusoppilas	11
3.2. Esiopetusoppilas	12
4. Kuljetuksen aikana noudatettavaa	
4.1. Järjestyssäännöt	13
4.2. Linja-auton tai taksin kuljettaja	13
4.3. Liikenneturvallisuus	13
4.4. Oppilasta koskevat tiedot	14
4.5. Urheiluvälineet	15
5. Ongelmatilanteita	
5.1. Onnettomuus	15
5.2. Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkille	15
5.3. Vahinko tai ilkivalta	16
5.4. Muuta	16
6. Lukion koulukuljetukset	16

Perusopetuslaki § 32

Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettuun päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoido- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Muiden kuin lakisääteiseen koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat aina järjestää lastensa koulumatkat itse, mikäli katsovat, ettei kaupungin tarjoama perustaso ole heille riittävä. Tällöin he vastaavat itse kustannuksista.

Someron kaupunki ei vastaa erillisistä kuljetuksista huonoissa keliolosuhteissa eikä joukkoliikenteeseen kohdistuvien työtaistelutoimenpiteiden aikana. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.

YLEISTÄ



Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Perusopetuslaissa ja tässä Someron sivistyslautakunnan koulukuljetusoppaassa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen.

Tässä koulukuljetusoppaassa esitellään ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään koulukuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita koulukuljetuksen hakemisesta, kuljetusten aikaisesta käyttäytymisestä ja poikkeustilanteista.

Someron kaupungin sivistyslautakunta vahvistaa vuosittaisen koulukuljetussuunnitelman. Hallintosäännössä määrätään perusopetuksen oppilaiden kuljetuksesta sekä kuljetus- ja saattoavustuksista seuraavaa:

Kaupunki järjestää kaikkien sellaisten kaupungin perusopetusta käyvien oppilaittensa kuljetuksen, joilla perusopetuslain mukaan on oikeus kunnan järjestämään oppilaille maksuttomaan kuljetukseen. Koulutöiden kuljetusvastaava päättää perusopetuksen oppilaan koulumatkaedusta ja esiopetuksen kuljetus- eduista kasvatuspäällikkö.

Kuljetus järjestetään joko kaupungin kustantamana yleistä kulkuneuvoa käyttäen tai kaupungin erikseen järjestämällä kulkuneuvolla, jos oppilas ei voi käyttää yleistä kulkuneuvoa.

Jos perusopetuksen oppilas koulumatkan vaikeuden tai vaarallisuuden vuoksi on saatettava kouluun, niin kaupunki maksaa kohtuulliseksi harkittavan avustuksen tai järjestää oppilaalle kuljetuksen.

Lakisääteisten kuljetusten lisäksi kaupunki järjestää maksuttoman koulukuljetuksen esiopetuksen ja peruskoulun 1.- 2.-luokkalaisille, mikäli koulumatka on yli 3 km. Kuljetus voidaan järjestää esiopetukseen osallistuvalla lapsella myös poikkeuksellisesti alle 3 km:n matkalle lastensuojelullisin perustein.

Jos perusopetuksen oppilas ei voi käyttää yleistä kulkuneuvoa ja oppilaan huoltaja kuljettaa hänet, kaupunki maksaa kuljetusavustuksen, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvimman kuljetustavan mukaan laskettuna.

Mikäli oppilaan huoltaja jostakin syystä valitsee jonkun muun koulun kuin lähikoulun, jonka kaupunki on hänelle osoittanut, vastaa huoltaja itse koulukuljetuksesta ja sen aiheuttamista kustannuksista.

1. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

1.1. Koulumatkan pituus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatka-kustannuksia, jos

- 1.-2. -luokan oppilaan koulumatka kaupungin osoittamaan lähikouluun on yli 3 kilometriä
- 3.-9. -luokan oppilaan koulumatka kaupungin osoittamaan lähikouluun on yli 5 kilometriä
- jos lapsen matka esiopetukseen on yli 3 kilometriä ja kuljettaminen on välittömästi yhteydessä esiopetuksen aloitus- ja/tai päättymisaikaan
- Lisäksi kuljetus voidaan esiopetukseen järjestää poikkeuksellisesti myös alle 3 kilometrin matkalta lastensuojelullisin perustein (edellyttää lastensuojelulausuntoa) (Perltk § 13/19.2.2008).

Koulumatka mitataan kotitontin portilta koulutontin portille lyhintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin. Kotiportti tarkoittaa pääsääntöisesti pihatien liittymää ja koulun portti koulun pihaan tai kouluun johtavan tien liittymää. Kouluun sisääntulo on oppilaan tulosuunnasta lähin portti/liittymä. Pyörä- ja kävelytiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Matkat mitataan koulutoimiston toimesta ja ne mitataan samaa reittiohjelmaa käyttäen ja/tai lisäksi tarvittaessa kaupungin henkilöautolla. Oppilaan kotiosoite tarkistetaan väestörekisteristä ja kuljetus järjestetään väestörekisterissä olevasta osoitteesta.

Esiopetusmatka mitataan kotiportilta esiopetuspaikan portille noudattaen em. kuvausta lyhimmästä reitistä. Matka tarkistetaan tarvittaessa päivähoitotoimiston toimesta.

Terveydellisin perustein koulukuljetusta haettaessa tulee aina olla lääkärinlausunto. Koulumatkahakemukseen rehtori antaa lisäksi tarvittaessa lausunnon joko kirjallisesti tai suullisesti koulutoimistolle (perusopetuksessa oleva oppilas).

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Kilometriraja (3 ja/tai 5 km) on pisin mahdollinen omavastuumatka, joka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin. Tämä koskee myös matkaa kotoa kuljetukselle ja takaisin.

Huoltaja vastaa kuljetuksista mikäli lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan (perusopetuksessa oleva oppilas).

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää esiopetuskuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Matka kotoa kuljetukselle (esim. pysäkillä) voi esioppilaalle olla yhteen suuntaan 1,5 km.

Mikäli huoltaja luovuttaa pois oppilaalle annetun kuljetuspaikan taksissa, huoltajan tulee allekirjoittaa siitä luovutuspaperi koulutoimistossa.

Perusopetuksessa olevien kaikki kuljetusasiat hoidetaan koulutoimiston kautta ja esiopetuksessa olevien kuljetusasiat päivähoitotoimiston kautta, josta ollaan tarvittaessa yhteydessä koulutoimistoon.

Taksinkuljettajilla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka koulutoimisto ilmoittaa kuljetukseen eikä myöskään tehdä sovitusta kuljetusreitistä poikkeavia kuljetuksia huoltajan pyynnöstä. Reittiaikataulu on mitoitettu ja kaikkia oppilaita tulee kohdella samoilla periaatteilla.

Yhteishuoltajuudessa oleville oppilaille koulukuljetus järjestetään tai korvataan ainoastaan siihen lähikouluun, johon oppilas vakituisen osoitteensa mukaan kuuluu. Vakituiseksi osoitteeksi katsotaan väestörekisterissä oleva osoite.

1.2. Koulumatkan vaarallisuus (koskee perusopetuksen oppilasta)

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on sivistyslautakunnan päätöksen mukaan luokiteltu vaaralliseksi, kunta järjestää kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta.

Koulumatkan yhtenä tien suuntaisena turvallisuuden arviointiperusteena käytetään taajama-alueen ulkopuolella ensisijaisesti paikallista asiantuntemusta, sitten ELY-keskuksen tienpitoon liittyviä indeksiä sekä tarvittaessa Koululiitua. Erityisesti tarkistetaan tien suuntainen vaarallisuus suhteessa oppilaan koulupäivän alkamis- ja päättymisajankohtaan.

Tien ylitys tai vähäinen matka vaaralliseksi katsottavalla osuudella ei kuitenkaan muodosta sellaista vaaraa, että sen takia järjestetään kuljetus.

Somerolla koulujen alkaminen ja päättyminen on ajoitettu siten, että silloin ei ole ns. työmatkaliikenteen aiheuttamaa ruuhkaa.

Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset. Esimerkiksi valaistuksen puuttuminen ei yksinään tee tiestä vaarallista.

Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole tae sen saamiselle, vaan jokainen hakemus harkitaan erikseen.

Vaaralliset tieosuudet:

Koulu	Luokka-aste	Vaarallinen tieosuus
Kirkonmäen koulu	1.-6.lk	Salontien suuntainen kulku (tie 52) niiltä osin, kun tiellä on nopeusrajoituksena 80 km/t tai yli
Häntälän koulu	1.-6.lk	Salontien suuntainen kulku (tie 52) niiltä osin, kun tiellä on nopeusrajoituksena 80 km/t tai yli
Lahden koulu	1.-2.lk	Turuntien suuntainen kulku (tie 2810) niiltä osin, kun tiellä on nopeusrajoituksena 60 km/t tai yli
Pitkäjärvi-Lahti koulu	1.-6.lk	Turun Valtatien suuntainen kulku (tie 10) niiltä osin, kun tiellä on nopeusrajoituksena 80 km/t tai yli
Oinasjärven koulu	1.-2.lk	Helsingintien suuntainen kulku (tie 280) koululta Helsingin suuntaan (Pitkiönjoen ylittävä silta)

Vaaralliseksi määritellyt liikenneväylät tarkistetaan välittömästi olosuhteiden muuttuessa. Tarvittaessa pyydetään myös tekniseltä lautakunnalta tai teknisen osaston viranhaltijoilta lausunto tien vaarallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

1.3. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus (koskee perusopetuksen oppilasta)

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella

- edellyttää aina asiantuntijan (esim. oman kunnan koululääkäri tai koulupsykologi) lausuntoa
- lausunnosta tulee ilmetä selkeästi kuljetustarpeen syiden ja perusteluiden lisäksi, mille ajanjaksolle kuljetuksen järjestämistä suositellaan sekä se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan
- asiantuntijalausunnot on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia.

Sairauden takia voidaan kuljetus myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi. Kaupunki ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia eikä myöskään kuljetuksia kaverien luokse koulun jälkeen.

Suositus kuljetuksen järjestämiseksi ei ole vielä riittävä peruste sen saamiselle, vaan sivistysjohtaja päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuuden ja laajuuden yhdessä ko. koulun henkilöstön ja kuljetusvastaavan kanssa.

Kuljetusta ei järjestetä lausuntojenkaan perusteella kuin erityistapauksissa (esim. liikuntaeste) kotipihalta saakka.

1.4. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat (perusopetus)

Oppilaan käydessä huoltajan anomuksesta koulua vieraassa kunnassa tai muussa kuin kaupungin oppilaalle osoittamassa lähikoulussa, koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

Jos oppilas muuttaa kesken lukuvuoden kunnan sisällä ja haluaa käydä lukuvuoden loppuun vanhassa koulussaan, kuljetusta ei järjestetä eikä korvata (matkaetuuudet myönnetään vain lähikouluun).

1.5. Muut kuljetettavat = maksullinen koulukuljetus

Linja-autoilla ajettavat koulukuljetusreitit ovat avoimia myös muille käyttäjille. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoroja voivat käyttää myös ne oppilaat, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen. Näistä matkoista oppilaat maksavat linja-autoliikenteen lipputaksojen mukaisesti. Matkat voi maksaa joko käteisellä tai Matkahuollon bussikortilla.

Takseissa maksullinen kuljetus myönnetään etusijassa niille, jotka käyttävät sitä säännöllisesti. Käyttöastetta seurataan koulutoimistossa.

Lukio-opiskelijoiden oikeutta käyttää 1.-9.-luokan kuljetusreittejä vahvistetaan ja näin ylläpidetään oman lukion vetovoimaisuutta.

Sivistysjohtaja voi hakemuksesta myöntää maksullisen koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei ole lain mukaan oikeutta koulukuljetukseen edellyttäen, että

- autossa on tilaa ja
- reitti on jo olemassa.

Erillistä kuljetusta ja reittiä ei järjestetä.

Oppilaat, joille on myönnetty maksullinen kuljetus maksavat matkastaan kaupungille voimassa olevan liikenne- ja viestintäministeriön vahvistaman vuoroauton alennuslipputaksan mukaisen korvauksen/matka = Matkahuollon myymä bussilippu.

- Taksikuljetuksia varten kaupunki on painattanut koulukuljetuslippuja, joita myydään 44 matkan lippuvihoissa. Lippuvihkoja on saatavissa koulutoimistosta ja kaupungintalon neuvonnasta.
- Busseja varten oppilas ostaa Matkahuollosta bussikortin. (Liikennöitsijä tilittää tulot kaupungille.)

Hakemukset on tehtävä joka lukuvuosi erikseen ja päätös tehdään enintään lukuvuodeksi kerrallaan.

Maksullinen kuljetus järjestetään viimeistään 15.9. alkaen, jolloin reitit ja lakisääteisessä kuljetuksessa olevien oppilasmäärät ja aikataulut ovat selvillä.

”Ns. talviajan kuljetus” käsittää syysloma - talviloma -välisen ajan.

2. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

2.1. Kuljetusmuoto

Someron kaupunki kilpailuttaa tilausajoliikenteen voimassa olevien lakien ja suositusten mukaisesti. Kuljetukset suunnitellaan lukuvuosittain keskitetysti koulutoimistossa ja järjestetään siten, että ne mahdollisuuksien mukaan palvelevat usean luokan ja koulun oppilaita. Kuljetusreitit ja -ajat voivat lukuvuoden aikana muuttua.

Tärkeä näkökohta on kuljetusten taloudellinen ja tarkoituksenmukainen järjestäminen. Koulukuljetuksissa käytetään kaikilla luokka-asteilla ensi sijassa olemassa olevaa julkista liikennettä, johon oppilaat saavat koululta Matkahuollon bussikortit (älykortit). Koulutoimisto hoitaa bussikorttien hankinnan.

Muita kuljetusmuotoja, tilauslinja-autoja ja takseja, käytetään silloin, kun reitillä ei ole julkista liikennettä. Tilauslinja-autoreiteillä (koulubussit) kulkevat oppilaat saavat koululta ns. kuljetuskortin. Taksireiteillä kulkeville oppilaille ei anneta kortteja, vaan takseissa on kuljettajalla luettelo oppilaista, joille kuuluu kaupungin järjestämä koulukuljetus.

Oppilas, myös esioppilas voi joutua käyttämään useita eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto ja taksi). Oppilaan tulee käyttää sitä koulukuljetusta, joka ensimmäisenä lähtee koulun päätyttyä ja/tai josta kuljetuspaikka oppilaalle on varattu. Luvallista ei ole jäädä seuraavaan lähtevään kuljetukseen.

Taksikuljetuksia ei järjestetä ovelta-ovelle -kuljetuksina, vaan oppilaat kerääntyvät pääteiden varrelle samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Taksipysäkit tai pysähtymispaikat määrittelee pääsääntöisesti taksiautoilija siten, että ne ovat turvalliset ja tarkoituksenmukaiset (linja-autopysäkki, lähin tienhaara tms).

Kodin ja pysäkin välille ei pääsääntöisesti järjestetä kuljetuksia, jos matka on lyhyempi kuin koulukuljetuksen järjestämisaika eli ns. omavastuuosuus 3 tai 5 km. Esioppilaan matka kodin ja pysäkin välillä voi olla korkeintaan 1,5 km.

2.2. Koulumatkakustannusten korvaus huoltajalle (perusopetus)

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta koulumatkakustannusten korvausta, jos oppilas täyttää koulukuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa oppilasta. Korvausta ei makseta, jos reitillä kulkee kunnan järjestämä kuljetus, jossa on tilaa, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

Korvausta on haettava etukäteen ennen kuljetuksen aloittamista.

Korvaus maksetaan Matkahuollon myymän 44 matkan korttitaksan mukaisena korvauksena.

- Korvaus maksetaan huoltajalle laskun ja ajopäiväkirjan perusteella jälkikäteen tai huoltaja laskuttaa kuten taksiautoilijatkin eli laskussa on aina kahden viikon jakso ja mikäli oppilas on pois koulusta ei siltä päivältä tule korvattavaa.

2.2.1. Esiopetuskuljetuskustannusten korvaus huoltajalle

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta esiopetusmatkakustannusten kuljetusavustusta, mikäli esiopetuksen kyyditysehdot täyttyvät ja huoltaja kuljettaa esikoululaista.

Esioppilaan esiopetuskuljetusoikeuden piirissä olevien esiopetuskuljetukset järjestetään vain, mikäli kyyditystä on haettu esiopetushaussa ilmoitettuun päivään mennessä.

Kesken toimintakauden esiopetuskuljetuksen piiriin tulevien esioppilaiden osalta käytetään pääasiallisesti kuljetusavustusta (esim. asuinpaikan vaihto ja sen myötä esiopetuskuljetuksen kriteerit täyttävät). Tapauskohtaisesti kuljetus voidaan järjestää myös olemassa olevalla kuljetuskalustolla, mikäli kuljetusreitit sopivat ja autossa on esioppilaalle tilaa.

Muiden esiopetuskuljetusoikeuden piirissä olevien osalta korvataan huoltajalle esiopetuskuljetus samoin periaattein kuin perusopetuksessa eli

- avustusta on haettava etukäteen ennen kuljetuksen aloittamista
- avustus maksetaan Matkahuollon myymän 44 matkan korttitaksan mukaisena korvauksena. Avustus maksetaan toteutuneiden kuljetusten mukaan huoltajalle laskun ja ajopäiväkirjan perusteella jälkikäteen kuukausi kerrallaan. Mikäli lapsi on pois esiopetuksesta ei siltä päivältä tule korvattavaa.

2.3. Kuljetuksen odotus

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai ilta-päivällä. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2½-3 tuntia päivässä. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan ja siitä vastaa koulussa koulunkäyntiavustaja tai joku muu koulun henkilöstöön kuuluva. Ohjattu toiminta voi olla esim. läksyjen tekoa.

2.4. Kuormitussäädökset

Koulukuljetuksissa noudatetaan liikenneministeriön ohjeita ja päätöksiä koulukuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä koulukuljetussopimusten mukaisesti.

Kuormitus- ja turvavyösäädökset;

Käytännössä normaalin sedan- ja farmariauton kuormitus on rekisteriotteeseen merkityn paikkaluvun mukainen. Poikkeuksen muodostavat tyyppihyväksytyin turvavöin varustetut, kotimaassa rakennetut 1+8 hengelle rekisteröidyt tilataksit, joiden enimmäiskuorma voi auton istuinjärjestelyistä ja kuljetettavien iästä riippuen olla joko 12 tai 13 oppilasta.

Linja-autossa ei saa 1.8.2007 alkaen koulukuljetuksissa olla ylikuormaa lainkaan (koulukuljetusasetus 3 §). Linjaliikenteessä rekisteriin merkitty matkustajamäärä saadaan tilapäisesti ylittää 30 prosenttia (asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä 38 §).

1.5.2006 voimaan tulleen lainmuutoksen myötä turvavöiden käyttö on pakollista aina, kun ajoneuvon on asennettu turvavyöt. Myös kuljettajan tulee käyttää koulukuljetuksissa turvavyötä.

Tarkempaa ohjeistusta löytyy Opetushallituksen, Liikenne- ja viestintäministeriön, Suomen Taksiliitto ry:n, Linja-autoliiton ja Liikenneturvan Koulukuljetusoppaasta 2007.

2.5. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

3. KUINKA KOULUKULJETUSTA TAI KORVAUSTA HAETAAN

3.1. Perusopetuksen oppilas

Maksutonta koulukuljetusta haetaan aina kuljetustarpeen alkaessa ja kuljetuksesta tehdään päätös.

- Hakemusta ei tarvitse uusida vuosittain.
- Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus.

Harkinnanvaraisesta kuljetuksesta jätetään hakemus joka lukuvuosi erikseen:

- päätös tehdään lukuvuodeksi kerrallaan,
- myös asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät lausunnot ole luonteeltaan pysyväislaatuisia ja
- erikoistapauksissa (esim. terveydelliset syyt) voidaan kuljetus järjestää asiantuntijalausunnon perusteella myös lyhyemmäksi ajaksi.

Kuljetushakemuslomakkeita saa kouluilta, kaupungintalon neuvonnasta ja koulutoimistosta. Kaupungin kotisivuilta voi tulostaa hakemuksen tai lähettää sen sähköisesti. Huoltaja täyttää kuljetushakemuksen ja toimittaa sen koulutoimistoon. Hakemukseen pyydetään tarvittaessa koulun rehtorin lausunto ja koulumatkan pituus tarkistetaan tarvittaessa.

Sivistysjohtaja tai toimistonhoitaja päättää hakemuksen ja päätös lähetetään tiedoksi huoltajalle. Päätöksen liitteenä on aina muutoksenhakuohjeet.

3.2. Esiopetuksen oppilas

Maksutonta esiopetuskuljetusta haetaan esiopetushaussa ilmoitettuun päivään mennessä sekä tarvittaessa kuljetustarpeen muuttuessa. Kuljetuksesta tehdään päätös.

- Esiopetuksen kyytihakemus osoitetaan päivähoitotoimistoon.
- Olosuhteiden muuttuessa (esim. muutto) on tehtävä uusi hakemus.

Kuljetushakemuslomakkeita saa päivähoitotoimistosta ja kaupungintalon neuvonnasta sekä kaupungin kotisivuilta voi tulostaa hakemuksen tai lähettää sen sähköisesti. Huoltaja täyttää kuljetushakemuksen ja toimittaa sen päivähoitotoimistoon. Kasvatuspäällikkö tekee hakemuksesta päätöksen, joka lähetetään tiedoksi huoltajalle. Päätöksen liitteenä on aina muutoksenhakuohjeet. Esiopetusmatkan pituus tarkistetaan tarvittaessa.

Mikäli lasta koskevassa kuljetuspäätöksessä on myönnetty kaupungin järjestämä kuljetus, ilmoitetaan siitä noin viikkoa ennen esiopetuksen alkamista huoltajille.

4. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA ...

4.1. Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Koulukuljetusta varten saatua bussikorttia saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin. Bussikorttien ohjeiden mukaista käyttöä tarkkaillaan. Oppilaan tulee huolehtia hänelle annetusta bussikortista. Jos bussikortti rikkoutuu, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asiasta opettajalle. Kaupunki ostaa oppilaalle vain yhden bussikortin ja mikäli kortti katoaa tai se rikkoutuu, veloitetaan oppilaalta 15 euroa uuden kortin hankkimisesta. Keväällä koulun päätyttyä kortti palautetaan koululle tai bussin kuljettajalle. Mahdollisiin bussikortin väärinkäyttötilanteisiin puututaan aina. Takseissa kulkevat oppilaat eivät tarvitse erillistä korttia matkaoikeuden osoittamiseen.

Oppilaille informoidaan yksilöllisistä kuljetusaikatauluista koulun alkaessa syksyllä.

4.2. Linja-auton tai taksin kuljettaja

Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö.

Kuljetusten aikana noudatetaan kuljettajan antamia ohjeita.

Linja-auton tai taksinkuljettaja saa ja hänen tulee tarvittaessa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja tarvittaessa ilmoittaa asiasta myös koululle. Vakavien ja/tai toistuvien järjestyssääntörikkomusten vuoksi kuljettajalla on lain mukaan (laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä 472/1977) oikeus poistaa häiriötä aiheuttava matkustaja, joka kielloista huolimatta jatkaa häiriön aiheuttamista. Oppilasta ei saa kuitenkaan poistaa, jos siitä aiheutuisi vaaraa hänen terveydelleen. Koulukuljetus voidaan myös evätä oppilaalta määrääjäksi.

4.3. Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä.

Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana. Kuljetuksen aikana on pidettävä turvavyöt kiinni.

Liikennöitsijöiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkille tai noutopisteestä koulun pysäkille jättämiseen ja toisin päin.

Liikenne- ja viestintäministeriö edellyttää, että koulukuljetusauto on merkittävä edestä ja takaa omalla kilvellä, jonka voi korvata taksissa valaistulla koulukyytikuvalla. Autossa on oltava mukana tilaajan antama kuljetusluettelo oppilaista. Koulukuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on enint. 80 km tunnissa. Alkolukko on pakollinen 1.8.2011 alkaen.

Kaupunki tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta.

Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen.

Pienempiä oppilaita ei ole syytä päästää kouluun polkupyörällä.

Pyöräilykypärän käyttö on tieliikennelain mukaan pakollista aina pyöräillessä. Myös heijastimen/heijastinliivin käyttö on ehdottoman tärkeää pimeänä vuodenaikana.

4.4. Oppilasta koskevat tiedot

Huoltajan tulee itse ilmoittaa taksiautoilijalle, jos oppilas esim. sairastuu, eikä tarvitse jonakin päivänä koulukyytiä. Pidemmistä ja pysyvistä kuljetusmuutoksista huoltajan tulee ilmoittaa koulutoimistoon. Kaupunki voi tarvittaessa periä turhien ajojen kustannukset vanhemmilta.

Kuljettajalle kuljetusta varten annettavat oppilastiedot ovat tarkoitettu tiedoksi ainoastaan kuljettajalle. Kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvät asiat ovat salassa pidettävää tietoa.

Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.

Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla pysäkillä väh. 5 min ennen sovittua aikaa. Autoa tulee odottaa 15 min yli sovitun määrääjän, jonka jälkeen lapsi voi palata kotiin ja ottaa yhteyttä joko vanhempiin, kouluun tai koulutoimistoon.

Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkillä. Jos lapsi myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin kuljetus kouluun on vanhempien vastuulla.

Koulutaksi ei ole myöhässä, jos se saapuu taksipysäkillä 15 minuutin kuluessa sovitusta ajasta. Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki.

4.5. Urheiluvälineet

Koulutaksin kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esim. liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Oppilaiden urheiluvälineet tulee kuljetuksen ajaksi suojata asianmukaisesti (luistimiin teräsuojukset, sukset suksipussissa tai tiiviisti yhteen sidottuina).

5. ONGELMATILANTEITA

5.1. Onnettomuus

Someron kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta.

Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä.

- Jos esim. menee kaverille käymään matkalla, vakuutus ei ole voimassa.

Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut, esinevahinkoja ei korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta.

Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Liikennöitsijöiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkille tai noutopisteestä koulun pysäkille jättämiseen ja toisin päin.

- Taksinkuljettajilla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka koulutoimisto ilmoittaa kuljetukseen eikä myöskään tehdä sovitusta kuljetusreitistä poikkeavia kuljetuksia huoltajan pyynnöstä. Reittiaikataulu on mitoitettu ja kaikkia oppilaita tulee kohdella samoilla periaatteilla.

5.2. Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkille

Ajokelin ollessa erityisen huono, ajoneuvon rikkoutuessa tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen ilmoittamaan asiasta kouluille ja koulutoimistoon ja järjestämään korvaavan kuljetuksen.

5.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon.

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään.

Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

5.4. Muuta

Pääsääntöisesti liikennöitsijä osoittaa oppilaalle pysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka päätien varrella.

Jos oppilaan huoltajalla ja taksiautoilijalla on erimielisyyttä taksipysäkin paikasta, koulutoimisto päättää lopullisen paikan.

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, mahdollinen palaute osoitetaan ensisijaisesti suoraan liikennöitsijälle ja tarvittaessa koulutoimistoon. Kaikki koulutoimistoon tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa.

Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

6. LUKION KOULUKULJETUKSET

Koulumatkatuki korvaa päivittäisten koulumatkojen kustannuksia. Kela maksaa koulumatkatukea ammatillisessa oppilaitoksessa ja lukiossa opiskeleville.

Lukion opiskelijan koulumatkatuesta säädetään Laissa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta (10.1.1977/48).

Koulumatkatukea haetaan kansaneläkelaitokselta.

Myöntämisedellytykset:

Yhdensuuntaisen koulumatkan on oltava opiskelijan asunnolta oppilaitokseen vähintään 10 kilometriä. Koulumatkan kustannuksien on ylitettava 54,00 € kuukaudessa. Matkakustannuksia ei korvata 100 kilometrin ylittävän yhdensuuntaisen koulumatkan osalta.

Koulumatkatukeen ei vaikuta opiskelijan ikä tai taloudellinen asema. Tukea voi saada niin kauan kuin opiskelija harjoittaa tuen piiriin kuuluvia opintoja edellyttäen, että hänellä

on päivittäinen tukiehdot täyttävä koulumatka vähintään yhtäjaksoisen 18 päivän ajan. Tukea voi kuitenkin saada enintään yhdeksältä kuukaudelta lukuvuodessa.

Kela myöntää koulumatkatukea niin, että omavastuu on tällä hetkellä (v. 2010) 43 €. (Tarkista vuosittain Kelasta).

Hakemus jätetään lukion kansliaan.